

Friluftslivssamling Troms og Finnmark 11.11.2020

Velkommen av fylkesråd Anne Toril Eriksen Balto

Det er en glede å ønske velkommen til den første felles friluftslivssamlingen for Troms og Finnmark.

Tilsvarende samlinger har vært arrangert i Troms hver høst siden 2014. Men det er første gang vi favner så bredt, og over et så stort område. Fylkeskommunen, friluftsrådene og Forum for natur og friluftsliv i Troms og Finnmark står som arrangører. Vi ser fram til å styrke og videreutvikle friluftslivssamarbeidet i tiden framover sammen med dere.

I dag er vi ca. 90 personer samlet. Vi har med oss kommuner, friluftsråd, frivillige organisasjoner, nasjonalparkforvaltere, KS, reiselivet, ildsjeler og mange flere. Dere har alle en avgjørende rolle i samarbeidet om å legge til rette for et aktivt hverdagsfriluftsliv for alle – gjennom hele året. Dere skaper bolyst, trivsel, folkehelse og identitet. Dere skaper gode naturopplevelser og livskvalitet.

Det er også første gang denne samlingen arrangeres digitalt. Vi kjenner alle godt til årsaken. Vi skulle selvfølgelig gjerne vært samlet fysisk, blitt bedre kjent og utvekslet historier i pausene. Det kommer. Jeg er likevel imponert, og inspirert, over at så mange er samlet her i dag for nettopp å finne løsninger på hvordan vi kan ivareta hverdagsfriluftslivet gjennom pandemi og mørketid.

Årets tema har kanskje blitt enda mer aktuelt enn hva vi først hadde sett for oss. Nå er vi midt inne i en ny bølge med spredning av covid-19, mens mørketiden er rett rundt hjørnet. Det er sørpe på veien, snøen har bare delvis lagt seg og vi er inne i en såkalt mellomsesong. Hvordan kan vi nå ivareta hverdagsaktiviteten som er så viktig for oss alle? Hvordan kan vi skape pusterom og møteplasser i en tid som denne?

Aldri har friluftsliv og nærnatur vært viktigere. Gjennom pandemiens første faser har vi sett at aktivitetsnivået i nærområdene mange steder har eksplodert. Bevisstheten rundt nærområdenes tilgjengelighet og funksjon har økt. Og mange ser områdene rundt seg med nye øyne. Kunnskap om allemannsrettens muligheter og plikter har også fått ny aktualitet.

Nye begreper har blitt lansert, som «*grønn beredskap*» og «*grønne tilfluktsrom*». Det er dere som er vår grønne beredskap. I hverdag og krise. Som ivaretar attraktive arealer, tilrettelegger med kløkt og helhet, aktiviserer gjennom et mangfold av tilbud – og viser fleksibilitet og omstilling når det kreves. For jeg vet at det også har vært tøft. Men at det har vært vist et imponerende engasjement og vilje til å finne løsninger. Det er dere som ivaretar de «*grønne tilfluktsrommene*» i nærområdene, rundt skoler, aldersheimen og der folk bor.

En studie av NINA om covid-19 og nærnatur tyder på at tilgang på grøntarealer både demper de negative effektene av isolering, gjør det lettere å overholde retningslinjer om sosial distansering og muligens reduserer risikoen for smitteoverføring. I vårt store fylket har vi et stort spenn i våre nærområder, og hverdagsfriluftslivet utspiller seg ulikt basert på tradisjon, kultur og forutsetninger. Hverdagsaktiviteten spiller uansett en avgjørende rolle, på bygda som i byen. Den gjør oss robuste.

Dagens tema treffer også flere av fylkeskommunens satsinger. I vår politiske plattform «*Et sterkt nord*» trekker vi blant annet fram tradisjonelle og nyere friluftslivsformers store positive effekter på psykisk og fysisk helse. Vi løfter fram viktigheten av nærfriluftslivet, infrastruktur for lavterskel friluftsliv, frivilligheten som bærebjelke, i tillegg til det offentlige rolle.

Fylkeskommunens målsetting er at «*alle skal ha mulighet og kunnskap til å drive friluftsliv som positiv aktivitet for helse og trivsel*». Vi satser på kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder, noe som synliggjør verdien og bruken av arealene. Det nye prosjektet om friluftslivets ferdselsårer gir kommunene mulighet til å strategisk satse på de viktigste stiene, turvegene og forbindelseslinjene. Prosjektet «*Læring i friluft*» gir mer og bedre uteundervisning i skolen når det trengs som mest.

Våre tilskuddsordninger knyttet til friluftaktivitet og tilrettelegging i nærmiljøet bidrar i spleiselaget for gode naturopplevelser. I år har det vært ekstra viktig for oss å vise fleksibilitet i våre ordninger, og å ha en nær dialog med tilskuddsmottakere og samarbeidspartnere for å finne gode løsninger for tiden vi er inne i.

I dag skal vi dele erfaringer, se på muligheter og dykke lengre inn i en brennaktuell tematikk. DNT skal gi oss overordnede tall og erfaringer fra korona-sommeren 2020. Har vi undersøkelser som underbygger våre inntrykk og antakelser? Midt-Troms friluftsråd skal gi oss refleksjoner fra regionalt nivå, og Tromsø kommune vil ta oss med til tiden da ferdselstellerne løp amok.

Vi skal videre over i mørketiden, selv om alt henger sammen med alt. Finnmark friluftsråd skal vise hvordan turkassetrim kan skape et løft når mørket faller på, gi ekstra motivasjon for å senke dørstokkmila, og Eidevannet Vel vil dele engasjement og målrettet tilrettelegging som fungerer hele året. Skiløypenes avgjørende funksjon deles av Alta kommune, og FNF Troms innvier oss i tanker rundt barrierer og bekledning.

Vi får kanskje ikke alle svarene i løpet av tre timer. Men vi får forhåpentligvis inspirasjon, økt kunnskap og ideer til å fortsette det livgivende friluftslivsarbeidet sammen. Vi senker forhåpentligvis også terskelen for kontakt på tvers av roller, geografi og forvaltningsnivå – med mål om ytterligere styrket samarbeid og løft for friluftslivet i tiden framover.

På slutten av dagen skal i tradisjon tro «*Friluftslivets ildsjelpris for Troms*» 2020 deles ut. Jeg er spent på hvem som mottar prisen blant de mange uvurderlige ildsjelene som vi finner fordelt rundt i hele fylket.

På vegne av arrangørene ønsker jeg en riktig god samling, og lykke til videre med det fantastiske friluftslivsarbeidet i Troms og Finnmark. Hverdagsfriluftsliv har aldri vært viktigere. God samling.